

Lời khuyên sản xuất tin tức dành cho phóng viên báo hình

Hình ảnh phóng viên đài NTV ở tp Vinh, Nghệ An, trong buổi đào tạo sản xuất

Quy trình sản xuất tin tức

Mô đun này là về tầm quan trọng của việc lập kế hoạch và kiểm tra lại quy trình sản xuất tin tức.

Sự chuẩn bị tương xứng và việc sản xuất cẩn thận là rất quan trọng. Càng lên kế hoạch kỹ hơn trong việc sản xuất một chương trình TV hay phát thanh, thành phẩm cuối cùng có vẻ sẽ tốt hơn.

Đảm bảo rằng bạn hiểu thông tin của bạn trước khi tiến hành phỏng vấn, kiểm tra lại tài liệu sau đó, đảm bảo rằng bạn không bỏ lỡ cái gì và kiểm tra rằng toàn bộ tác phẩm hợp lý.

Danh mục đơn giản dưới đây sẽ cải thiện tác phẩm của bạn. Bạn có thể tự do xem xét lại và cải thiện chúng tùy ý để phù hợp với các nhu cầu sản xuất cụ thể của mình.

1: Lên kế hoạch đề tài

Đây có lẽ là giai đoạn quan trọng nhất trong quy trình sản xuất vì nó sẽ giúp bạn tập trung các nỗ lực của mình và tránh lãng phí thời gian và nguồn lực.

Lập kế hoạch tốt cũng đồng nghĩa rằng bạn chuẩn bị kỹ lưỡng, rằng bạn biết bạn đang tìm kiếm cái gì, rằng bạn biết cần nói chuyện với ai và rằng bạn biết rõ những câu hỏi nào cần đặt ra.

Danh mục lên kế hoạch đề tài có thể trông như sau:

- Bạn đang định thực hiện vấn đề gì?
- Ai là khán giả mục tiêu?
- Họ sẽ muốn bạn thay mặt họ hỏi những câu hỏi nào?
- Ai là người phù hợp nhất để hỏi những câu hỏi này?
- Nên hỏi ai để đào sâu vấn đề hơn?
- Làm thế nào để đưa quan điểm phong phú?

Thời gian dành để chuẩn bị có thể giúp tiết kiệm rất nhiều thời gian thực hiện sau này.

2: Sản xuất tài liệu

Sau khi lập kế hoạch cho tác phẩm của mình xong, bạn sẽ cần sản xuất nó theo một cách được nghiên cứu kỹ lưỡng, bao quát được tất cả các câu hỏi đặt ra và giàu thông tin thực tế có thể giúp thông tin cho công chúng tranh luận xoay quanh vấn đề.

Danh mục sản xuất đề tài có thể trông như sau:

- Bạn đã nghiên cứu chưa?
- Bạn có thể tìm kiếm thông tin cơ bản ở đâu? Thư viện, trực tuyến, tài liệu chính thức, báo chí?
- Cái gì đã từng được nói rồi?
- Những câu hỏi nào vẫn chưa có lời giải đáp?
- Bạn đã chuẩn bị một danh sách những điểm cần làm rõ?
- Phác thảo kịch bản sơ bộ nhưng luôn để ngỏ cho những tình tiết ngoài dự kiến.
- Cố nghĩ cách mà đề tài sẽ khả thi.
- Có một khung đề tài trước khi bắt đầu sẽ tốt hơn và bạn lúc nào cũng có thể thay đổi nó.

Phác thảo kịch bản nhưng luôn để ý những tình tiết làm nên những khía cạnh khai thác mới.

3: Bố trí câu chuyện

Đến đây thì bạn đã lên kế hoạch đề tài và kiểm tra các vấn đề sản xuất, giờ bạn đã sẵn sàng thu thập thông tin. Một lần nữa, lên kế hoạch ở đây rất quan trọng. Có rất nhiều thứ có thể đổ bể.

Danh mục triển khai đề tài có thể trông như sau:

- Hậu cần – Ai làm gì?
- Đặt lịch khách – Bạn đã vạch ra những người phù hợp nhất để hỏi chuyện chưa?
- Khi nào thì họ rồi? Đưa họ vào có thực tế không? Có những ai khác?
- Bạn đã nói qua với người nhận lời phỏng vấn về lĩnh vực câu hỏi chưa?
- Bạn có chính thức được phép phỏng vấn không? (Áp dụng trong những tình huống nhạy cảm)
- Bạn có đầy đủ các thiết bị chưa?
- Bạn có pin hay thiết bị dự phòng không?
- Nơi định đến có an toàn không? Bạn đã kiểm tra với chính quyền địa phương chưa?
- Bạn đã nói với ai nơi bạn chuẩn bị đến chưa? Cấp trên của bạn có biết không?
- Bạn sẽ liên lạc với văn phòng như thế nào? Đặt thời gian liên lạc với toà soạn thường xuyên.
- Cho ai đó biết khi bạn đến nơi và rời đi.
- Đúng giờ, đảm bảo rằng bạn có mặt ở đó khi bạn nói bạn sẽ ở đó.

Kiểm tra và kiểm tra lại và chuyên nghiệp trong tất cả các hoạt động bạn tiến hành.

4: Báo cáo lại và kiểm soát chất lượng ban đầu

Khi đề tài đã được lên kế hoạch, chúng ta đã kiểm tra tất cả các vấn đề sản xuất và hậu cần, và chúng ta đã thu thập một số tài liệu. Bây giờ chúng ta cần xem lại tất cả những gì chúng ta đã làm để đảm bảo nó có nghĩa và phát hiện ra bất kể lĩnh vực nào cần phải làm.

Khâu kiểm soát chất lượng ban đầu có thể trông như sau:

- Tài liệu nào đã được thu thập?
- Xem và nghe để ghi chú
- Khía cạnh thời sự mới nào đã được phát hiện?
- Làm một danh sách và ghi chú lại tất cả những đề tài có thể làm kèm..
- Tít cho đề tài là gì?
- Phần tóm tắt là gì?
- Còn khía cạnh nào vẫn cần phải phát triển?
- Kiểm tra tất cả các thông tin – tài liệu có chính xác không?
- Kiểm tra đạo đức – tài liệu có công bằng, khách quan và không thiên vị.
- Bạn có cần tiếp cận ai vì quyền trả lời?
- Bạn có bỏ lỡ gì không?
- Bạn có cần bổ sung thêm thông tin gì không?
- Bài có hợp lý không?
- Có phần phỏng vấn nào làm yếu đi câu chuyện ban đầu không? Chuyện này đôi khi xảy ra và bạn phải chuẩn bị để thay đổi và bỏ qua.
- Đây có phải là kết quả tốt nhất bạn có thể sản xuất ra trong khoảng thời gian cho phép không?
- Nó có thông tin cho công chúng tranh luận hay cũng chỉ là thêm ồn ào?
- Nó có rõ không hay là khó hiểu?
- Bạn có sử dụng những câu đơn giản và ngắn gọn không?

Nếu bài không có nghĩa với bạn thì có lẽ cũng chẳng có nghĩa đối với khán giả.

5: Kiểm tra sản xuất

Sẽ khá là quan trọng sau khi tác phẩm được phát sóng, người phóng viên có trách nhiệm nói về những kinh nghiệm rút ra từ quá trình làm việc.

Bạn có thể làm việc này trong toà soạn, một quán cà phê, hay là một quán bar, ở đâu thực sự không quan trọng miễn là bạn tiến hành một buổi đánh giá trung thực về những gì làm tốt và những gì có thể làm tốt hơn. Quy trình sản xuất tin tức nên là một quy trình học hỏi liên tục.

Danh mục kiểm tra sản xuất có thể trông như sau:

- Cái gì hiệu quả cái gì không hiệu quả?
- Bạn có thể làm tốt hơn như thế nào?
- Bạn mắc phải lỗi nghiêm trọng ở đâu?
- Bạn làm rất tốt ở chỗ nào?
- Lần sau bạn sẽ làm cái gì khác đi?
- Bạn có cho vào tất cả các tiếng nói và ý kiến quan trọng không?
- Nếu không, tại sao? Liệu những tiếng nói này có thể làm một bài mở rộng không?
- Bạn có lúc nào gặp nguy hiểm không?
- Bạn có rơi vào tình trạng nguy hiểm không cần thiết nào không?
- Bạn có thấy tác phẩm xứng đáng công sức xét về mặt chuyên môn không?
- Nên lật lại đề tài như thế nào và khi nào?

Luôn nghĩ về những khía cạnh bám đề tài có thể làm được để giúp giải thích vấn đề cho khán giả.

Luôn phấn đấu cải tiến

Tầm quan trọng của việc có một cơ cấu sản xuất là nó sẽ giúp bạn cải thiện công việc.

Rất dễ bị lười và làm việc mà không đầu tư suy nghĩ và xem xét cho quy trình làm việc cho kỹ và trên hết là sự ảnh hưởng mà các tác phẩm tạo ra đối với khán giả mục tiêu.

Vòng quay sản xuất PTTN nên liên tục được cải thiện để dẫn đến nền báo chí rõ nét hơn, hấp dẫn và thử thách hơn, thông tin cho công chúng tranh luận được sản xuất bằng việc sử dụng những quy trình hiệu quả và năng suất.